

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

3 juni 2013

ADVIES 2013-14

met betrekking tot de weigering om toegang te
verlenen tot mails verstuurd door de
gevangenisdirecteur aan de centrale administratie van
de FOD Justitie

(CTB/2013/47)

1. Een overzicht

Met een aanvraagformulier van 30 december 2012 verzoekt de heer X aan de FOD Justitie om een kopie van twee e-mails van mevrouw Kathleen Van De Vijver aan de centrale administratie van de FOD Justitie m.b.t. het incident van verlies van sleutels van de medische dienst in de gevangenis van Oudenaarde.

Bij brief van 19 april 2013 weigert de FOD Justitie de toegang tot de gevraagde documenten op grond van artikel 6, § 1, 4° van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur. Uit deze documenten kan worden afgeleid op welke wijze de interne veiligheid wordt gevrijwaard. Het belang van de aanvrager weegt niet op tegen het belang van het Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen om ervoor te zorgen dat werkmethoden die de veiligheid trachten te vrijwaren, niet publiek worden gemaakt.

Bij brief van 21 mei 2013 verzoekt de heer X dat de FOD Justitie zijn verzoek zou heroverwegen. Diezelfde dag vraagt hij de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur, hierna Commissie genoemd, om een advies.

2. De ontvankelijkheid van de adviesaanvraag

De Commissie is van mening dat het verzoek om advies ontvankelijk is. De aanvrager heeft voldaan aan de wettelijke vereiste van de gelijktijdigheid van het verzoek tot heroverweging aan de FOD Justitie en het verzoek om advies aan de Commissie.

3. De gegrondheid van de adviesaanvraag

Artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur huldigen de principiële openbaarheid van alle bestuursdocumenten. De openbaarmaking kan slechts worden geweigerd op grond van de afwezigheid van een belang voor documenten van persoonlijke aard of op grond van de inroepbaarheid van één of meer uitzonderingen in artikel 6 van de wet van 11 april 1994. Uitzonderingsgronden kunnen echter maar worden ingeroepen voor zover het inroepen in concreto en op pertinente wijze kan worden gemotiveerd.

De aanvrager heeft onmiskenbaar het vereiste belang voor het gevraagde document dat als een document van persoonlijke aard kan worden gekwalificeerd en op zichzelf van toepassing is. Hij toont ook het vereiste belang wanneer het document van persoonlijke aard betrekking heeft op andere personen voor zover hij hierdoor in zijn rechtspositie wordt geraakt. Een document van persoonlijke aard is een “bestuursdocument dat een beoordeling of een waardeoordeel bevat van een met naam genoemd of gemakkelijk identificeerbaar natuurlijk persoon of de beschrijving van een gedrag waarvan het ruchtbaar maken aan die persoon kennelijk nadeel kan berokkenen” (artikel 1, tweede lid, 3° van de wet van 11 april 1994). De Commissie wenst echter op te merken dat het hebben van het vereiste belang nog niet betekent dat de aanvrager toegang heeft tot de gevraagde documenten.

De FOD Justitie roept artikel 6, § 1, 4° van de wet van 11 april 1994 in dat bepaalt dat een administratieve overheid de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument afwijst wanneer zij heeft vastgesteld dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de openbare orde, de veiligheid of de verdediging van het land. Als motivering voert de FOD Justitie aan dat in de mails immers informatie is opgenomen die toelaat om kennis te nemen van interne veiligheidsmaatregelen van de gevangenis en bijgevolg van de samenleving als dusdanig. De Commissie meent voor zover de informatie in de gevraagde bestuursdocumenten daarop en enkel daarop betrekking heeft, in aanmerking komt om aan de openbaarmaking te worden onttrokken. Bovendien is de Commissie van oordeel dat het algemeen belang dat gediend is met de openbaarmaking niet zwaarder doorweegt dan de bescherming van de in artikel 6, § 1, 4° van 11 april 1994 opsomde belangen. De aanvrager roept immers een particulier belang in en de samenleving heeft er baat bij dat de veiligheidsmaatregelen m.b.t. de gevangenis niet openbaar worden gemaakt. De Commissie wenst er de FOD Justitie wel op te wijzen dat geen afweging moet worden gemaakt tussen het particuliere belang van de aanvrager enerzijds en het belang van het Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen anderzijds om tot de al dan openbaarmaking te beslissen.

De Commissie wenst er de FOD Justitie ook in herinnering te brengen dat zij dient te onderzoeken of eventueel artikel 6, § 1, 1° en artikel 6, § 1, 2° van de wet van 11 april 1994 niet moeten worden ingeroepen.

Artikel 6, § 1, 1° van de wet van 11 april 1994 bepaalt immers dat een administratieve overheid de openbaarmaking moet weigeren als zij heeft vastgesteld dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de veiligheid van de bevolking. Daarnaast bepaalt artikel 6, § 1, 2° van de wet van 11 april 1994 dat een administratieve overheid de openbaarmaking moet weigeren als zij heeft vastgesteld dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden van de bestuurden. Maar ook in dat geval moet de uitzonderingsgrond in concreto worden gemotiveerd.

De Commissie wenst er de FOD Justitie op te wijzen dat enkel informatie die onder een uitzonderingsgrond valt aan de openbaarmaking kan worden onttrokken. Alle andere informatie in de gevraagde bestuursdocumenten dient op grond van artikel 6, § 4 van de wet van 11 april 1994 openbaar te worden gemaakt.

Brussel, 3 juni 2013.

F. SCHRAM
secretaris

M. BAGUET
voorzitster